

Sygn. akt X Ga 700/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 listopada 2019 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach X Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący	Sędzia Leszek Guza (spr.)
Sędziowie:	Sędzia Iwona Wańczura Sędzia Grażyna Urban
Protokolant	starszy protokolant Agnieszka Demucha

po rozpoznaniu w dniu 8 listopada 2019r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w B.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę

na skutek apelacji powódki od wyroku Sądu Rejonowego w Rybniku

z 17 października 2018 r. sygn. akt VI GC 1373/16

1) zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

a) zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 442,80 zł (czterysta czterdzieści dwa złote osiemdziesiąt groszy) z odsetkami ustawowymi od dnia 7 marca 2016r. do dnia zapłaty,

b) oddala powództwo w pozostałej części,

c) nakazuje pobrać od powoda (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w B. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Rybniku kwotę 745,15 zł (siedemset czterdzieści pięć złotych piętnaście groszy) tytułem kosztów sądowych tymczasowo poniesionych przez Skarb Państwa,

d) nakazuje pobrać od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Rybniku kwotę 149,06 zł (sto czterdzieści dziewięć złotych sześć groszy) tytułem kosztów sądowych tymczasowo poniesionych przez Skarb Państwa,

2) oddala apelację w pozostałej części;

3) przesądając, że powód wygrał sprawę w 16,67 % szczegółowe wyliczenie kosztów procesu przed Sądem pierwszej instancji pozostawia referendarzowi sądowemu w Sądzie Rejonowym w Rybniku,

4) zasądza od powódki na rzecz pozwanego kwotę 277,80 zł (dwieście siedemdziesiąt siedem złotych osiemdziesiąt groszy) tytułem kosztów w postępowaniu odwoławczym.

Sędzia Iwona Wańczura Sędzia Leszek Guza Sędzia Grażyna Urban

Sygn. akt X Ga 700/18

UZASADNIENIE

Pozwem złożonym w dniu 7 września 2016 r. powódka (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w B. wniosła o zasądzenie na jej rzecz od pozwanej (...) Spółki Akcyjnej w W. kwoty 2.656,80 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 7 marca 2016 r. oraz kosztami procesu. W uzasadnieniu wskazała, iż w dniu 4 lutego 2016 r. w wyniku kolizji drogowej uszkodzony został pojazd marki T. (...) nr rej. (...) stanowiący własność J. i S. C., który był wykorzystywany przez poszkodowanych prowadzących szkołę nauki jazdy do szkolenia kandydatów na kierowców kat. B. Sprawca kolizji był ubezpieczony z tytułu OC u pozwanej. Na czas naprawy pojazdu poszkodowani wynajęli od powódki pojazd zastępczy na okres 10 dni za stawkę 360,00 zł netto/dzień, tj. za łączną kwotę 4.428,00 zł. Pozwana wypłaciła odszkodowanie za najem pojazdu zastępczego w kwocie 1.771,20 zł. Powódka nabyła wierzytelność do pozwanej na drodze umowy cesji i dochodziła różnicy pomiędzy odszkodowaniem wypłaconym a odszkodowaniem należnym.

W sprzeciwie od wydanego w sprawie nakazu zapłaty pozwana wniosła o oddalenie powództwa oraz zasądzenie kosztów procesu. W uzasadnieniu przyznała co do zasady swoją odpowiedzialność za skutki kolizji oraz wysokość wypłaconej kwoty. Wskazała, że zweryfikowała okres najmu pojazdu zastępczego do 4 dni.

Wyrokiem z dnia 17 października 2018r. Sąd Rejonowy w Rybniku oddalił powództwo i jednocześnie zasądził od powódki na rzecz pozwanej kwotę 1.217,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu oraz nakazał pobrać od powódki na rzecz Skarbu Państwa- Sąd Rejonowy w Rybniku kwotę 894,21zł tytułem kosztów sądowych tymczasowo poniesionych przez Skarb Państwa.

Podczas postępowania Sąd Rejonowy ustalił, że w dniu 4 lutego 2016 r. w wyniku kolizji drogowej uszkodzony został pojazd marki T. (...) nr rej. (...) stanowiący własność J. i S. C., który był wykorzystywany przez poszkodowanych prowadzących szkołę nauki jazdy do szkolenia kandydatów na kierowców kat. B. Sprawca kolizji był ubezpieczony z tytułu OC u pozwanej. Szkoda została zgłoszona pozwanej tego samego dnia.

Dnia 22 lutego 2016 r., na czas naprawy uszkodzonego pojazdu poszkodowani wynajęli od powódki pojazd zastępczy marki T. (...) przystosowany do szkolenia kandydatów na kierowców kat. B na okres 10 dni za stawkę 360,00 zł netto/dzień, za co powódka obciążyła ich fakturą VAT z dnia 16 marca 2016 r. na kwotę 4.428.00 zł brutto płatną tego samego dnia.

Umową cesji z dnia 22 lutego 2016 r. poszkodowani przenieśli na powódkę wierzytelności z tytułu w/w zdarzenia, w tym z tytułu zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego.

Pozwana zweryfikowała okres najmu do 4 dni wypłacając z tytułu najmu pojazdu zastępczego odszkodowanie w kwocie 1.771,20 zł brutto.

Według opinii biegłego wydanej w sprawie, zakres i charakter uszkodzeń pojazdu umożliwił jego eksploatację i zamówienie części koniecznych do wymiany przed przyjęciem pojazdu do faktycznej naprawy i pozostawienie pojazdu w warsztacie po ich nadejściu. W takim przypadku, uzasadniony czas pozostawiania pojazdu w warsztacie wynosił 4 dni i obejmował: technologiczny czas naprawy (3 dni, tj. 10 rbg, a z przestojami 14 rbg) oraz czynności około naprawcze.

Dokonując oceny prawnej Sąd Rejonowy wskazał, że zasadnicze ustalenia faktyczne w sprawie poczynił w oparciu niebudzącą wątpliwości Sądu treść opinii biegłego A. K.. Opinia ta była rzetelna i spójna, a wnioski zostały przekonująco uargumentowane. Pozostałe wnioski, dowodowe w ocenie Sądu I instancji należało oddalić zgodnie z art. 217 § 3 k.p.c., ponieważ okoliczności sporne zostały już dostatecznie wyjaśnione.

Sąd Rejonowy wskazał za opinią biegłego, iż uzasadniony czas pozostawiania pojazdu w warsztacie wynosił 4 dni i obejmował: technologiczny czas naprawy (3 dni, tj. 10 rbg, a z przestojami 14 rbg) oraz czynności około naprawcze. Zakres i charakter uszkodzeń pojazdu umożliwiał bowiem jego eksploatację i zamówienie części koniecznych do wymiany przed przyjęciem pojazdu do taktycznej naprawy i pozostawienie pojazdu w warsztacie dopiero po ich nadejściu. Sąd I instancji podkreślił, że biegły wskazywał co prawda, iż czas pozostawiania pojazdu w warsztacie mógł wynosić aż 8 dni, jednakże podkreślał, że okoliczność ta musiałaby wynikać z konieczności weryfikacji kosztorysu naprawy i zamówienia dodatkowych części. Natomiast przedłożone przez strony dowodowe, a zwłaszcza powódkę, na której zgodnie z art. 6 k.c. oraz art. 232 k.p.c. spoczywał ciężar dowodu i obowiązek dowodzenia swoich twierdzeń, nie wskazywały na takie okoliczności. Tym samym, Sąd I instancji nie podzielił zarzutów do opinii zgłoszonych przez powódkę, ponieważ brak było podstaw do przyjęcia, że zaistniała konieczność pozostawienia uszkodzonego pojazdu w warsztacie naprawczym na dłużej niż 4 dni uznane przez pozwaną. W konsekwencji, Sąd I instancji stwierdził, że z tytułu najmu pojazdu zastępczego należało się zatem odszkodowanie w kwocie 1771,20 zł brutto (- 4 dni x 360,00 zł netto/dzień 23% VAT), która została w całości wypłacona przez pozwaną na etapie postępowania likwidacyjnego. Dlatego też Sąd oddalił powództwo.

O kosztach procesu Sąd Rejonowy postanowił na podstawie art. 98 § 1, 3 i 4 k.p.c. obciążając nimi powódkę w całości, stosownie do wyniku postępowania. Zgodnie zaś z art. 113 ust. 1 u.k.s.c. w zw. z art. 83 ust. 2 u.k.s.c. oraz w zw. art. 98 k.p.c. tytułem wynagrodzenia biegłego wypłaconego tymczasowo ze środków Skarbu Państwa, Sąd nakazał pobrać od powódki na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Rybniku kwotę 894,21 zł.

Powyższy wyrok w całości zaskarżyła powódka zarzucając mu:

1. naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, tj. art. 233 k.p.c. z art. 278 k.p.c. poprzez oddalenie zarzutów powoda, dotyczących opinii uzupełniającej biegłego sądowego bez ich należytego rozważenia i dokonanie ich analizy w sposób wybiórczy, pobieżny, sprzeczny z zasadami doświadczenia życiowego i logicznego rozumowania, jak również poprzez dokonanie oceny opinii biegłego A. K. w sposób całkowicie dowolny, a nie swobodny, co doprowadziło Sąd do nieuprawnionych ustaleń w zakresie adekwatnego czasu najmu pojazdu zastępczego, zwłaszcza biorąc pod uwagę, że służył on do szkolenia kandydatów na kierowców, a co znalazło wyraz w:

- przyjęciu, w oparciu o wybiórczo i częściowo tylko uznane twierdzenia biegłego A. K., że adekwatny do okoliczności faktycznych czas najmu pojazdu zastępczego ogranicza się praktycznie do technologicznego czasu naprawy i wynosi łącznie 4 dni, a to z uwagi na fakt, że pojazd oddano do naprawy po 17 dniach od zdarzenia i po oględzinach pozwanego, co doprowadziło biegłego do sformułowania tezy, że wszelkie części zamienne mogły i powinny zostać zorganizowane przez warsztat naprawczy przed formalnym zleceniem naprawy pojazdu,

- całkowitym pominięciu przez Sąd konieczności wyjaśnienia z biegłym pełnej tezy dowodowej i podstaw sformułowanych przez niego w opiniach wniosków, a dotyczących np. możliwości zamówienia części tego samego dnia, kiedy zdano pojazd do warsztatu, czy wszystkich innych kategorię twierdzeń, dotyczących organizacji pracy usługobiorcy, które to twierdzenia biegły podniósł wyłącznie w oparciu o hipotetyczne możliwości, jednakże zgodnie z zasadami doświadczenia życiowego możliwości takie są mało prawdopodobne, a nadto stanowią nie zweryfikowane przez biegłego założenia teoretyczne, które nie mają żadnego odniesienia w rzeczywistości,

- pominięciu przez Sąd w swoich rozważaniach zastrzeżeń biegłego, poczynionych w opinii głównej, z których wynikało, że istnieje duże prawdopodobieństwo innego rozstrzygnięcia o zasadności żądań powoda, a to z uwagi na praktykę postępowania warsztatów naprawczych oraz Towarzystw (...), które to zastrzeżenia i uwagi biegłego

zostały kompletnie przez Sąd meriti zignorowane, bez wyjaśnienia jakie jest prawdopodobieństwo, że ziściły się w przedmiotowej sprawie.

2. Naruszenie prawa materialnego, które miało istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, tj.:

- art. 6 k.c. poprzez jego błędne zastosowanie tj. przyjęcie, że powód w należyтым stopniu nie wykazał zasadności swojego roszczenia, podczas, gdy ciężar wykazania zawyżenia przez powoda okresu najmu samochodu zastępczego spoczywał na pozwanym,

-art. 361 § 2 k.c. i art. 363 § 1 k.c. poprzez błędną wykładnię i uznanie, iż przyznane odszkodowanie pokrywa w całości poniesione przez poszkodowanego, udokumentowane i uzasadnione koszty najmu pojazdu zastępczego zgodnie z zasadą pełnego odszkodowania, podczas gdy powód w należyty sposób wykazał, że odszkodowanie nie spełniło swojej podstawowej funkcji, to jest pełnej kompensacji poniesionej szkody,

- art. 822 § 1 i § 4 k.c. w zw. z art. 34 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych poprzez ich niewłaściwe zastosowanie, polegające na błędnym przyjęciu, że powodowi nie należy się zwrot kosztów wynajmu pojazdu zastępczego, w dochodzonej w pozwie wysokości.

Podnosząc powyższe zarzuty powódka wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie na rzecz powoda od pozwanego kwoty w wysokości 2.656,80 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 7 marca 2016 roku do dnia zapłaty oraz zasądzenie od strony pozwanej na rzecz powoda kosztów postępowania wraz z kosztami zastępstwa procesowego w obu instancjach według norm prawem przepisanych. Ewentualnie w razie uznania przez Sąd. iż nie zachodzi podstawa do zmiany zaskarżonego wyroku o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania przez Sąd pierwszej instancji, pozostawiając temu sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego.

W odpowiedzi na apelację pozwana wniosła o oddalenie apelacji powódki i zasądzenie kosztów postępowania wraz z kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja powódki zasługiwała na częściowe uwzględnienie.

Podkreślić jednak należy, że zarzuty apelacji były nieuzasadnione.

W szczególności niezasadnie zarzucała powódka naruszenie przepisów postępowania poprzez oddalenie zarzutów powódki do opinii biegłego.

W tym zakresie wskazać trzeba, iż słusznie oparł się tutaj Sąd Rejonowy na opinii biegłego przy ustalaniu czasu pozostawiania w warsztacie pojazdu poszkodowanego.

Opinie tę Sąd pierwszej instancji prawidłowo ocenił .

Przypomnieć tutaj należy, iż dowód z opinii biegłego podlega, ocenie sądu na podstawie kryteriów zgodności z zasadami logiki, doświadczenia życiowego i wiedzy powszechnej, poziomu wiedzy biegłego, podstaw teoretycznych opinii, a także sposobu motywowania oraz stopnia skuteczności wyrażonych w niej wniosków, bez wkraczania jednakże w sferę wiedzy specjalistycznej (por. wyrok SN z dnia 19 grudnia 1990 r., I PR 148/90, OSP 1991, z. 11–12, poz. 300; postanowienie SN z dnia 7 listopada 2000 r., I CKN 1170/98, OSNC 2001, nr 4, poz. 64; wyrok z dnia 15 listopada 2000 r., IV CKN 1383/00, LEX nr 52544; wyrok SN z dnia 7 kwietnia 2005 r., II CK 572/04, LEX nr 151656; por. jednakże glosa S. Dalki do wyroku SN z dnia 19 grudnia 1990 r., I PR 148/90, OSP 1991, z. 11–12, poz. 300 w: Demendecki Tomasz. Art. 285. W: Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz aktualizowany. Tom I. Art. 1-729. System Informacji Prawnej LEX, 2019).

Tymczasem zarzuty powódki do opinii podnoszone w niniejszej sprawie nie dotyczą wskazanych wyżej kwestii a ograniczają się do polemiki z poszczególnymi wnioskami biegłego.

Niezależnie od tego wskazać również należy, że wnioski opinii biegłego sporządzonej w niniejszej sprawie były uzasadnione.

Z okoliczności sprawy wynika bowiem, że pojazd był jezdny i co istotne, prawdopodobnie był wykorzystywany w stanie uszkodzonym.

Wynika to wprost z porównania daty szkody, daty oględzin i daty oddania pojazdu do warsztatu.

W tej sytuacji za uzasadnione należy uznać oczekiwanie, że po oddaniu pojazdu do warsztatu ten niezwłocznie przystąpi do naprawy, a nawet jeśli konieczne będzie zamówienie części to dokona tego bez uzasadnionej zwłoki.

Ponadto okolicznością istotną jest tutaj to jaki był rodzaj części koniecznych do zamówienia celem dokonania naprawy i wniosek biegłego, iż otrzymanie tych części z uwagi na ich rodzaj, w niniejszej sprawie nie warunkowało przystąpienia do czynności naprawczych.

Wynika więc z tego, iż niezależnie od zamówienia i otrzymania zamówionych części czynności naprawcze mogły być rozpoczęte od razu.

Dlatego uznaje Sąd Okręgowy, że Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił okres uzasadnionego najmu pojazdu na podstawie opinii biegłego.

W tym zakresie dodać jedynie można, że ciężar dowodu wysokości poniesionej szkody spoczywał w całości na stronie powodowej.

Skoro więc powódka nie wykazała aby uzasadniony okres najmu wykraczał poza okres ustalony przez biegłego to należy uznać, że obowiązki temu nie sprostала.

Z tych samych względów za nieuzasadnione uznał Sąd Okręgowy zarzuty powódki dotyczące naruszenia prawa materialnego.

Niezależnie jednak od wskazanych wyżej uwag wyrok Sądu Rejonowego wymagał zmiany.

Umknęło bowiem uwadze Sądu pierwszej instancji, że w opinii uzupełniającej biegły określił uzasadniony okres najmu pojazdu zastępczego na 5 dni.

Z tytułu najmu pojazdu zastępczego należało się zatem poszkodowanemu odszkodowanie w kwocie 2 214 zł brutto (= 5 dni x 360,00 zł netto/dzień + 23% VAT).

Ponieważ bezsporne było, że pozwana wypłaciła dotychczas poszkodowanemu z tego tytułu w wysokości 1 771 , 20 zł to różnicę w kwocie 442 , 80 zł należało zasądzić od pozwanej na rzecz powódki.

Dlatego zgodnie z art. 386 § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 442,80 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 7 marca 2016 r. a w pozostałej części powództwo oddalił.

Zmieniając zaskarżony wyrok Sąd Okręgowy dokonał też zmiany orzeczenia o kosztach procesu poniesionych w postępowaniu przed Sądem pierwszej instancji i niepokrytych przez strony kosztach sądowych.

O kosztach postępowania przed Sądem pierwszej instancji orzekł Sąd zgodnie z art. 100 k.p.c. i art. 108 § 1 k.p.c. i przesadzając, że powódka wygrała sprawę w 16,67 % szczegółowe wyliczenie kosztów przed Sądem pierwszej instancji pozostawił referendarzowi Sądowemu w Sądzie Rejonowym w Rybniku.

O kosztach sądowych, które nie zostały pokryte w toku procesu Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 113 u.o k.s. w związku z art. 100 k.p.c. i dokonał ich stosunkowego rozdzielenia pomiędzy strony.

Na podobnej zasadzie orzeczono o kosztach postępowania odwoławczego.

Ponieważ powódka wygrała proces w 16,67 % to taką część kosztów procesu winna ponieść pozwana.

Na koszty postępowania w postępowaniu odwoławczym poniesione przez powódkę złożyły się 450 zł tytułem wynagrodzenia pełnomocnika procesowego strony (§ 2 pkt 3 w związku z § 10 ust. 1 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych) oraz 133 zł tytułem opłaty od apelacji.

Na koszty poniesione przez pozwaną złożyło się 450 zł wynagrodzenia pełnomocnika procesowego strony (§ 2 pkt 3 w związku z § 10 ust. 1 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych).

Łącznie koszty postępowania odwoławczego wyniosły więc 1033 zł. Z tej kwoty 16,67% to 172,20 zł i taką kwotę powinna ponieść pozwana. Ponieważ poniosła już 450 zł to różnicę w wysokości 277,80 zasądzono od powodki na rzecz pozwanej.

Sędzia Iwona Wańczura Sędzia Leszek Guza Sędzia Grażyna Urban